N^er 322. ROK 1833. CZWARTEK 5 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna......., „ 5

JMIONA SŁOWIAŃSKIE.
Dziś Spitosław.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROŁOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° 0,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	„ 1. 862	+ 1,4	— 3.8	Pu. zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz
4 12	„ 1. 569	4,1	0.2	Pł. zachodni wicher	„ „	Deszcz
3	„ 2. 173	3 6	0.3	„ mocny	„ „	Deszcz
9	„ 2, 5	+ 2 6	— 1,2	Północny mocny	„ „	Deszcz

Część Urzędowa.

CENY BYDŁA I TRZODY
Na Targu Publicznym, za Nową Bramą zwanym, sprzedanego.

Dnia Miesiąca Roku 1833.	Wół ważący mięsa czystego po oszlachtozuwaniu funtów — Kosztuje									Krowa średnia		Cielę średnie		Skop z wełną średni		Wieprz średni	
	600	550	500	450	400	350	300	250	200	tłusta	chuda					tłusty	chudy
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	Zł.
3 Grudnia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	38	10	18	10	14	66	32

Przekonali się i Protokół własnoręcznie podpisali:
Peszke, *Nasturkiewicz* Wójt Gm. VII. i VIII. *Gołębiowski* Kom. Targ.

Część Nieurzędowa.

POLSKA

Warszawa 27 Listopada.

Rząd Królestwa Polskiego ogłosił co następuje: (Dokończenie.)

Art: 71. Wdowcy jednak, którym przed dojściem lat 30 dzieci pomarły, należą do spisu, chociażby z powtórnego małżeństwa mieli dzieci, którychby matką żyła.

Art: 72. Dowód wyłączenia wdowców.— Wyłączenie o którém jest mowa w artykule 69 i 70, ma bydź udowodnione przez wdowca. *a)* aktem zejścia żony. *b)* Swiadectwem życia dzieci jego, przez władze tego miejsca gdzie one są zamieszkałe, wydaném.

Art: 73. Wyłączenie cudzoziemców. Udzielone art. 2 lit. *e*, wyłączenie cudzoziemcom i ich synom, urodzonym za granicą przed ich przybyciem do kraju, służy im na zawsze, wszystkim bez wyjątku; nawet tym, którzy będąc rodem z części Xięstwa Warszawskiego, do Austrji, Prus i W. M. Kra-

kowa odpadłych, w jakimkolwiek bądź czasie w królestwie Polskiém osiedli.

Art: 74. Synowie obywateli tutejszego kraju zrodzeni za granicą, nie są cudzoziemcami. Spisowi których rodzice mieszkają w tutejszym kraju, a których matki udawszy się za granicę dla jakichkolwiek bądź powodów, zrodziły ich tamże, nie są wyłączeni, od zaciągu; albowiem urodzenie ich za granicą, w czasie gdyby rodzice byli obywatelami osiadłymi w królestwie, używającymi wszelkich prerogatyw i uległymi wszelkim obowiązkom obywatelskim, nie może wyłączać od zaciągu dzieci ich, za granicą wprawdzie zrodzonych, lecz również przypuszczonych do używania tychże prerogatyw i obowiązanych ulegać wszelkim powinnościom.

Art: 75. Rozumie się samo przez się, iż synowie zrodzeni za granicą, w czasie gdy ich rodzice tamże osiadłymi byli, i później dopiero przenieśli się do tutejszego kraju, ci będąc uznani wedle art. 73 za cudzoziemców, jeżeli urodzenie udowodnią sposobem art. 77 i 78 tejże instrukcji wskazanym, powinni bydź wyłączeni od zaciągu.

Art: 76. Postanowienie xięcia namiestnika królewskiego z d. 18 stycznia 1822 roku wskazuje, jak mają bydź uważani co do wyłączenia od zaciągu, właściciele różnorządowi, to jest: iż mają bydź wolni od tego obowiązku ci, którzy do daty ratyfikacji traktatu Wiedeńskiego, mieli zamieszkanie w częściach do kraju Pruskiego odpadłych, a później do kraju tutejszego przenieśli się.

Art: 77. Dowód wyłączenia cudzoziemców. Dowód na wyłączenie art. 73 i 75 wymienione stanowić będzie metryka urodzenia, lub w braku takowéj paszport jeżeli w nim miejsce urodzenia jest wyrażone, lub też nakoniec inne urzędowe w téj mierze dowody.

Art: 78. Gdyby człowiek z zagranicy nie był w stanie zaopatrzenia się w potrzebne dowody, co jednak rzadko zdarzyć się może, natenczas kommissja wojewódzka, po dokładnem przekonaniu się o tém; sporządziwszy z niego wywód słowny, z wyłuszczeniem wszelkich okoliczności służących na poparcie tego twierdzenia, przedstawi takowy wywód, z dołączeniem opinji swojéj do decyzji kommissji rządowéj spraw wew. duch. iośw. publ., i jenerała lejtnanta Rautenstrauch członka rady administracyjnéj.

Art: 79. Urzędnicy cywilni. Wyłączenie dla urzędników i officjalistów cywilnych etatowych, udzielone pod lit. *f*, art. 2, służy im tak długo, jak na urzędzie zostawać będą. Nie uważają się jednak, za mających prawo do takowego wyłączenia, jak tylko ci, którzy na mocy etatu liczbowego, przez N. Pana lub xięcia namiestnika królewskiego zatwierdzonego, są mianowani, lub których posady, chociaż etatem nie objęte, są jednak szczególném postanowieniem królewskiem lub xięcia namiestnika królewskiego utworzone.

Art: 80 Urzędnicy i officjaliści wydziałów sprawiedliwości i skarbu. Zastrzeżenie takowe nie rozciąga się jednakże do wydziałów sprawiedliwości i skarbu; w tych albowiem znajdują się posady, które, z przyczyny nieprzewidzianéj potrzeby, szczegółowo w etatach liczbowych nie mogą bydź oznaczone.

Art: 81. Z pomiędzy przeto officjalistów do wydziałów tych należących, ci jedynie, którzy dla czasowéj potrzeby i do nadzwyczajnéj czynności na dyety są przybrani, nie mając mianowań, od zaciągu wojskowego uchyleni bydź nie mogą.

Art: 82. Dowody wyłączeń urzędników cywilnych w ogólności. Urzędnicy cywilni art. 79 objęci złożyć powinni na dowód swego wyłączenia: *a)* Mianowanie na sprawowany przez siebie urząd. *b)* Świadectwo właściwéj władzy: iż są mianowani na mocy etatu liczbowego, potwierdzonego przez N. Pana lub xięcia namiestnika królestwa, albo stósownie do szczególnych postanowień królewskich, lub xięcia namiestnika królewskiego. *c)* Świadectwo tejże władzy: iż ciągle w urzędowaniu zostają.

Art: 83. Urzędnicy art. 80 wskazani, są obowiązani usprawiedliwić wyłączenie swoje dowodami, w art. powyższym pod lit. *a*, *c*, wymienionemi.

Art: 84. Officjaliści administracji tabacznej. Officjaliści administracji tabak w kraju ci tylko mają bydź wolni od zaciągu, którzy postanowieniem xięcia namiestnika królestwa lub rady administracyjnéj szczególne otrzymają wyłączenia.

Art: 85. Dowody na powyższe wyłączenie. Officjaliści administracji tabacznéj w kraju, wzmiankowani w artykule po-

przedzającym, winni złożyć świadectwo zwierzchniéj władzy swojéj: jako ciągle w tém urzędowaniu zostaja.

Art: 86. Wyłączenie wójtów gmin. Wójci gmin posiadają uwolnienie od zaciągu w tenczas, gdy są właścicielami dóbr ziemskich, i jeżeli sami obowiązki urzędu tego sprawują, tak, jak postanowienie xięcia namiestnika królewskiego z d. 26 września 1820 r. przepisuje.

Art: 87. Kommissje wojewódzkie najlepiej wiedzieć mogą, którzy z wójtów gmin znajdują się w tym przypadku.

At: 88. Wyłączenie wojskowych uwolnionych od służby. Uwolnieni od służby wojskowi, niemniéj urzędnicy wojskowi, porównani stósownie do decyzji ś. p. Jego Cesarzew: Mości W. xięcia naczelnego wodza z d. 20. stycznia (1 lutego) 1824 r., z stopniami officerskiemi, posiadają wyłączenie od zaciągu. W tejże saméj kategorji, znajdują się wykreśleni z kontrol officerowie lub urzędnicy wojskowi.

Art: 89. Dowód wojskowych uwolnionych od służby. Na dowód składać powinni: *a)* Wojskowi niemniéj urzednicy wojskowi Polscy, uwolnienia przez b. ministerium wojny Xtw Warszawskiego, byłą kommissja rządową wojny, lub sztab główny byłego wojska Polskiego, przez kommissję przeznaczenia, albo też przez inną władze z rokazu JO. xięcia feldmarszalka namiestnika królestwa udzielone, albo nakoniec świadectwo rzeczonéj kommissji rządowej wojny lub sztabu głównego, lub też nakoniec jenerała lejtnata Rautenstrauch, udowodniające uwolnienie od służby lub wykreślenie z kontrolli. *b)* Wojskowi z służby zagranicznéj wyszli, uwolnienia wydane im przez władzę właściwą tego mocarstwa w którego wojsku służyli.

Art: 90. Dowody wyłączeń proffessorów i lekarzy. Osoby dla powodów art. 2. lit. *m*, wymienionych wyłączone, to jest: professorowie, nauczyciele i lekarze, wiadome bydź powinny kommissji wojewódzkiej, a zatem taż kommissja obowiązaną jest przesłać ich listę delegacjom tych obwodów, w których pomienione osoby są zamieszkałe.

Art: 91. Dowody wyłączeń przedsiębierców fabryk, artystów, majstrów i ich czeladzi. Dowód wyłączenia przedsiębierców fabryk i rękodzielni, tudzież artystów, majstrów i ich czeladzi stanowić będą szczególnie decyzje przez kommissję rząd. spraw wew. duch. i ośw. publ: niemniéj jenerała lejtnanta Rautenstraucha udzielone.

Art: 92. Uwolnienie od zaciągu kaleków i niedołężnych. Co do kalectwa spisowych, niedołężności lub braku wzrostu przepisanego, delegacje zaciągowe, a następnie kommissja supperrewizjina, naocznie się o tem przekonać powinny.

Art: 93. Gdyby kalectwo tak wielkie było, iżby onem dotknięty, nie był w stanie udać się do punktu zborowego w powiecie w którym supperrewizja się odbywała, w takim razie zdanie delegacji zaciągowéj ma bydź przyjęte za dostateczne. Nie może bydź jednak uważane za wyłączające na zawsze, jeżeli poprzędnicze naoczne przekonanie się kommissji supperrewizjinéy nie nastąpi: że kalectwo jest nieuleczoném.

Art: 94. Nadmienia się tu, iż wydane przed dniem 17 (29) listopada 1830 roku, przez jenerała dyżurnego świadectwa zaciągowym; że przyjętemi niezostali, z powodu złéj budowy ciała, słabości zdrowia, lub braku wzrostu, niepowinny bydź uważane za wyłączające ich na zawsze od służby wojskowéj, albowiem gdy póżniéj te przyczyny ustały, natenczas ludzie ci wchodzą w kategorją należących do spisu i przed delegacją zaciągową i kommissją supperrewizjiną stawieni bydź powinni.

Art. 95. Wyłączenie duchownych. Wyłączenie atr. 2. lit. *h*, objęte, a dotyczeć się tylko mogące wstępujących do stanu duchownego, dostatecznie jest objaśnione postanowieniem xięcia namiestnika królewskiego z dnia 31 sierpnia 1824 r.

Art: 96. Dowód tegoż wyłączenia. Za dowód w téj mierze, służyć powinna lista, stósownie do arr. 3. tegoż postanowienia sporządzona; o któréj udzielenie kommissja wójewódzka dopomnie się od kommissji rządowéj spraw wew., duch. i ośw. publicznego.

Art. 97. Wyłączenie pocztylionów. Pocztylioni uwolnieni od zaciągu, stósownie do postanowienia Xięcią Namiestnika Królewskiego z dzia 10 czerwca 1817 r. posiadają takowe wyłączenie przez ciąg pełnienia tej służby. — Kommissje wojewódzkie zawiadomią delegacje zaciągowe o pocztylionach w powyższéj kategorji znajdujących się.

Art. 98. Żydzi przyjmujący religję chrześciańską wolni od zaciągu. Żydzi przyjmujący religję chrześcjańską, jakiegokolwiek bądź wyznania, są wyłączeni od zaciągu.

Art 99. Dowód na powyższe wyłączenie. Za dowód wtéj mierze służyć powinno świadectwo proboszcza parafji, lub innéj właściwéj władzy duchownéj, przed którą obrządek chrztu odbyty został.

Art. 100. Wyłączenie braci Morawczyków (Hernhuter). Uwolnieni zostają od zaciągu bracia Morawczyki (Hernhuter) w królestwie Polskiém osiąść chcący. — Wspomnieni przeto bracia Morawczyki, nie mają bydź powołanymi do stawienia się przed delegacjami zaciągowemi i kommissjami supperrewizyjnemi, tak jak to powiedzianém zostało w art. 30 niniejszéj instrukcji.

TYTUŁ VII.

O spisowych stanu szlacheckiego, niemniej innych tu wymienionych.

Art. 150. Stósownie do postanowienia władzy wyższej, spisowi nie posiadający żadnego z wyłączeń art: 2 niniejszéj instrukcji wymienionych, a znajdujących się w kategorjach następujących: *a)* Synowie stanu szlacheckiego. *b)* Synowie wyższych officerów, urodzeni po otrzymaniu przez ich ojców mianowań, na stopień officerski. *c)* Ci których ojcowie w czasie ich urodzenia, sprawowali urzędy cywilne, wykazem pod lit. G. tu dołączonym, wymienione. *d)* Ci których ojcowie niebędący stanu szlacheckiego, ozdobieni byli orderami cesarskiemi albo królewskiem, w myśl statutów dla tychże przepisanych, lecz w tym jedynie razie, kiedy urodzili się już po otrzymaniu orderów przez ich ojców.— Osoby powyżej pod lit. *a. b. c. d.* wyszczególnione złożyć powinny dowody ród ich i pochodzenie wykazujące tak, jak to miało miejsce w czasie ostatniego poboru, względnie wojskowych niższych stopni byłego wojska polskiego, do wojska cesarskiego powołanych, z zastósowaniem się do zasad postanowieniem rady administracyjnéj z dnia 14 (26) czerwca r, z. wskazanych a reskryptem kommissji rządowéj spraw wewnętrznych, duch. i ośw. publicznego z dnia 10 lipca 1832 r. kommissjom wojewódzkim kommunikowanych.

Art: 151. Wskutek tego kommissje wojewódzkie obowiązane zostają ogłosić poprzedni artykuł wraz z rozdziałem 3, niniejszéj instrukcji o wyłączeniach, z wymienieniem jakie dowody mają bydź składane przez spisowych art. 150 wymienionych niemniej z zastrzeżeniem, że ród i pochodzenie ich, nie wyłącza od spisu wojskowego.

Czyniąc zadosyć powyższemu artykułowi, ponawia kommissja wojewódzka przepisy jakie dowody składać należy osobom powołanym do spisu wojskowego ze stanu szlacheckiego, artykułem 150 objętych.

Osoby powołane do spisu wojskowego, dla udowodnienia stanu szlacheckiego, złożyć winne delegacjom dyplomata szlachectwa w braku zaś tychże dowody poniżej wymienione, jako to: *a)* Świadectwo rady wojewódzkiej, jako oni lub ich ojcowie są zapisani w księgach szlacheckich przez rady obywatelskie ułożonych, a przez senat zatwierdzonych, lub *b)* deklaracją na piśmie, z wyrażeniem powiatu w którym oni lub ich ojcowie w tychże księgach zamieszczeni zostali, albo *c)* kontrakt kupna lub sprzedaży własności gruntowéj przed rokiem 1795, lub też *d)* deklarację urzędową szlachty posiadaczy dóbr ziemskich, przekonywającą o pochodzeniu z rodziców stanu szlacheckiego.— Jak delegacje z przyjęciem tych dowodów są w obowiązku postępować, już im jest wiadomo z doświadczenia nabytego w czasie poboru w roku zeszłym.

Te są powyższe wyjątki, które kommissja wojewódzka z instrukcji wydanéj o spisie wojskowym ogłosić za potrzebne uznała i podając je do publicznéj wiadomości, poleca szczególniej prezydentom, burmistrzom i wójtom gmin, aby się do brzmienia takowych ściśle stósowali, a kommissarzom obwodowym, aby pod odpowiedzialnością skutku dopilnowali.

W Warszawie d. 19 listopada 1833 r.

Radca stanu prezes *Franciszek* hr: *Potocki.*

Dziewanowski S. J.

Wzór Lit. B. — Nazwisko obwodu, gminy, wsi.— Ludność ogólna.— Z téj w wieku spisowym: kwalifikujących się do wojska. Podanych do uwolnienia.—Znajduje się osób płci męzkiej ogółem, urodzonych w latach 1814, 15, 16, 17, 18, 19. 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 1834. — Uwagi.

Wzór Lit, C. — Wymienienie miejsc, w których się spis odbywa: gminy, miasta lub wsi. — Numer bieżący spisowych.—Imiona i nazwiska.—Imiona rodziców.—Kondycya, Religia.—Data urodzenia: rok, miesiąc, dzień. Jest więc w roku życia. — Miejsce urodzenia: Miasto lub wieś, powiat lub obwód, województwo. — Wzrost: arszyny, werszki, osme.— Wymienienie stanu zdrowia, niemniéj wad ciała jeżeli jakiemi dotknięty. — Rysy znamienne: twarzy, oczu, nosa, włosów, czoła. — Czy czytać i pisać umié. — Jakie posiada nauki, kunszt lub rzemiosło. Jaki posiada sposób do życia i majątek, lub rodzice jego.—Uwagi.

WIDOWISKA.

Teatr Narodowy. Dziś komedjo-opera: *Komornik Poeta*, w dwóch aktach, i komedja: *Miłe zejście*, czyli: *Gdzie też nasi mężowie chodzą*, w 1 akcie.—

Kosmorama.